

PROVINCIAL LIBRARY MANITOBA

ПРОЛІТАРИ ВСІХ КРАІВ, ЄДНАЄТЕСЯ

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

UKRAINIAN LABOR NEWS

Адреса: The Provincial Library
Cor. Pritchard Ave. and McGregor
Winnipeg, Man., Canada.

Address:
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

РІК X. Ч. 31 (1084). СУБОТА, 17. БЕРЕЗНЯ 1928. WINNIPEG, MAN. SATURDAY, MARCH 17th, 1928. No. 31 (1084). VOL. X.

ПРЕДЛОЖЕНО ДОКУМЕНТИ ПРО ЗІРВАННЯ ЗНОСИН З С.Р.С.Р.

ОТТАВА, 15. березня. — Канада зірвала офіційні торговельні зносини з Радянським Союзом у травні 1927 року через те, що канадський уряд був переконаний, що радянський уряд не сповнив своєї зобов'язання заборонити воруку акцію проти інституцій британської імперії.

Це виявилось з документів, предложених вчора в парламенті, які відносяться до спору між Великою Британією та Радянським Союзом, який закінчився тим, що британський і канадський уряди зірвали зносини з радянським урядом.

Документи виявляють, що британський уряд звернув увагу на факт, що зірвання англо-радянського договору з 1923 року не означає те, що Канада повинна зірвати зносини з Радянським Союзом. Однак міністер колоній Емері запропонував, що спільна акція всіх зацікавлених держав британської імперії буде успішною.

Документи, що відносяться до зірвання зносин з Радянським Союзом, складаються з 20 телеграм, 6 листів, 4 депеш, кількох резолюцій протесту від канадських організацій — Незалежної Партії Праці Канади (правдоподібно Канадської Партії Праці), син-файнерського клубу в Торонто, Робітників та Фермерів центрального Онтаріо — а також синіх книжок і білих книжок, виданих британським урядом.

Канадський і британський уряди обмінялися кількома документами і британський уряд повідомлено 26 травня 1927 року, що Канада ринила закінчити офіційні зносини з поданими вже причин. Льюїс Ф. Герус, радянський офіційний і торговельний агент у Монреалі, дістав інструкції опустити зі своїм персоналом країну. Його проща, щоб ще раз обміркувати це рішення, не була узгоджена.

Конгрес Нікарагви проти Злучених Держав

МАНАГВА, Нікарагва, 14. березня. — Нікарагванський конгрес відкинув вчора законопроект МекКба, який постановляв, щоб Злучені Держави мали нагляд над президіяльними виборами в жовтні.

За законопроект було 16 голосів, а 22 проти.

МАНАГВА, Нікарагва, 7. березня. — Міністер Злучених Держав Ебергард дістав сьогодні інструкції від державного секретаря Келого, щоб повідомити уряд Нікарагви, що американський державний департамент підтримує "драстичні кроки", якщо нікарагванський конгрес не ухвалить виборного закону, на підставі якого Злучені Держави будуть мати "нагляд" над президіяльними виборами в Нікарагві.

Інструкції були закомуніковані президентові Діазові, який поспішив запевнити Ебергарда, що нікарагванський конгрес буде розбирати законопроект завтра. Діаз запевнив також американського міністра, що виборний законопроект буде ухвалений.

ВІДКИНУВ ЗАКОНОПРОЄКТ МЕККОЯ, ЯКИЙ УПОВНОВАЖУВАВ ЗЛУЧЕНІ ДЕРЖАВИ МАТИ "НАГЛЯД" НАД ПРЕЗИДІАЛЬНИМИ ВИБОРАМИ.

МАНАГВА, Нікарагва, 14. березня. — Нікарагванський конгрес відкинув вчора законопроект МекКба, який постановляв, щоб Злучені Держави мали нагляд над президіяльними виборами в жовтні.

За законопроект було 16 голосів, а 22 проти.

МАНАГВА, Нікарагва, 7. березня. — Міністер Злучених Держав Ебергард дістав сьогодні інструкції від державного секретаря Келого, щоб повідомити уряд Нікарагви, що американський державний департамент підтримує "драстичні кроки", якщо нікарагванський конгрес не ухвалить виборного закону, на підставі якого Злучені Держави будуть мати "нагляд" над президіяльними виборами в Нікарагві.

Інструкції були закомуніковані президентові Діазові, який поспішив запевнити Ебергарда, що нікарагванський конгрес буде розбирати законопроект завтра. Діаз запевнив також американського міністра, що виборний законопроект буде ухвалений.

НІМЕЧЧИНА ХОЧЕ ЗІРВАТИ ПЕРЕГОВОРИ.

БЕРЛІН, 15. березня. — Довіданося сьогодні, що Німеччина має намір негайно зірвати переговори з Радянським Союзом в справі торговельного договору, бо радянська влада арештувала шістьох німецьких інженерів за участь у змові знищити копальні в Донбасі.

Консерватисти в конгресі на чолі з генералом Чаморо виступають проти виборчого законопроект, закидаючи урядові Злучених Держав, що він підтримує генерала Монкаду на президента.

Монкада є провідником ліберальної партії й минулого року підписав угоду з полковником Стимсоном, представником Куліджа, та розпустив свою армію, що воювала проти консервативного уряду Діаза й підтримуючих його американських моряків.

РОЗПОЧАТТЯ ЖЕНЕВСЬКОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ.

ЖЕНЕВА, Швейцарія, 14. березня. — Завтра розпочинається тут преліминарна конференція розроблення при участі делегатів від багатьох держав, включуючи Радянський Союз, Туреччину й Злучені Держави.

Буде це мітинг спеціальної комісії, назначеної Лігою Націй для виготовлення програми пізньої міжнародної конференції для обмеження й зменшення зброєнь — на суші, на морі й в повітрі.

В ПОЛУДНЕВІЙ КАЛІФОРНІ ВОДА ЗАТОПИЛА ПОНАД 300 ОСІБ.

В минулий вівторок досі страшна катастрофа, жервою якої впадо більше як 300 людей. Коло місточка Нюгола, 45 миль на північ від Лос Енджелеса, вода прорвала велику цементову таму на водопроводі й заляла кілька місточок та фермерські оселі, що лежали понижче. Водопроводом цим іде вода 200 миль через пустину до Лос Енджелеса. На ній є кілька там і одна з них під напором води завалилася.

Точних відомостей про число загинувших немає. Одні повідомлення кажуть, що видобуто вже 277 трупів, а інші подають, що видобуто 300 тіл загинувших. Крім них, є кількості загублених.

Матеріальну шкоду обчислюють на яких 15 мільонів доларів. Деякі відомлення кають, що шкоди можуть дійти й до 30 мільонів доларів. Найгірше постраждало місточко Санта Пола, де загинуло около 100 осіб. Разом вода заляла сім міст і місточок у долині ріки Санта Клара.

ГОРА ЗАСИПАЛА ОКОЛО 200 ЛЮДЕЙ.

САНТОС, Бразилія, 12. березня. — В цій місці обсунулася гора Серрат і засипала частину міста. Обчислюють, що в катастрофі загинуло около 200 людей. Цієї родини є похоронені в своїх помешканнях, які привалила земля.

БУДЖЕТ РОБА ОДОБРЕНИЙ КАНАДІЙСЬКИМ ПАРЛЯМЕНТОМ.

ОТТАВА, 14-го березня. — Більшість 24 голосів парламент одобрив сьогодні бюджет Канади, який предложив міністер фінансів Роб. За бюджетом було 116 голосів, проти 92.

В опозиції було 20 голосів, відданих прогресивному групі, яка злучилася з консервативними на тому, що годилася з ними принципіально, але радше тому, що вважає, що ліберальний уряд повинен знизувати тарифу навіть скорше, як робить це тепер.

Так, отже, уряд був наполяганий в двох протилежних сторін. Консерватисти, які стоять за як найвищою тарифою, голосували проти бюджету, а прогресисти, які є за як найнижчою тарифою або вільною торгівлею — зробили те саме.

Вчора відкинуто дві поправки до бюджету — консервативну й прогресивну. Прогресивна поправка до поправки була відкинена 171 голосами проти 20, а консервативна поправка 136 голосами проти 76.

ЗАЛІЗНИЦІ УБИЛИ ДВОХ РОБІТНИКІВ.

Минулого вівторка залізничні локомотиви убили в Вінніпегу двох робітників. На сніпярській ярді локомотива вдарив Г. Манегда, секційного робітника, який вичищував свистки. Його відвезено до шпиталу, де він опісля помер. Манегда мав 45 років і полишив жінку й двоє дітей, які виїхали до старого краю відвідати рідню. Преса каже, що він був російської народності, а його родина виїхала на відвідання до Польщі. З того можна вносити, що Манегда міг бути українцем. Другий нещасливий випадок мав місце на Форт Руж, де сніпярська локомотива убивала переходячого через тре-

ку Артура Селерса, який походив з Англії. Селерс мав тільки 21 років і був без роботи.

ЗАСУДЖЕНО РОБІТНИКІВ НА 2 МІСЯЦІ ТЮРМИ.

В поліційнім суді у Вінніпегу засуджено Біла Тейта й Константина Довбету на два місяці в'язниці за вступлення на реальність канадської національної залізниці.

Обох їх знайдено в шопі на сніпярській ярді, де вони спали на сніпярську ярду в теперішню пору, а помімо того суду вварив ще іх 2-місячний в'язницю. Така то доля робітника в капіталістичній країні.

НА УКРАЇНІ АРЕШТОВАНО 41 ТЕРОРИСТИВ.

ХАРКІВ, 14. березня. — Кореспондент "Правди" сповістив про арештування 41 осіб, приналежних до терористичної групи, яка виконала 15 наскоків на радянську територію при румунським кордоні.

В ЛОС ЕНДЖЕЛЕСІ Є 125,000 БЕЗРОБІТНИХ.

ЛОС ЕНДЖЕЛЕС, Каліф., 12. березня. — Лос Енджелес, найбагатше й найбільш цвітуче місто над Тихим океаном, знає найбільшого безробіття у своїй історії. Неповний підрахунок безробітних виказує, що в цім місті є 125,000 робітників без праці.

Більше як 6,000 з цього числа є жінками, членами, що означає, що близько 20 проц. організованих робітників у місті є без праці. З організованих робітників особливо тяжко діткнені безробіттям робітники будівельної індустрії.

СЕНАТСЬКИЙ ПІДКОМІТЕТ ГОСТРО ПЯТНУЄ ВУГЛІВІ КОМПАНІЇ.

ВАШІНГТОН, 12. березня. — Підкомітет сенатської комісії для міжстейтної торгівлі, що переводив слідство у вуглевій промислі, оголосив вчора свій звіт, в яким гострими словами осуджує поведінку вуглевих компаній коло Пітсбургу й у центральній Пенсилвенії.

Сенатори закидають вуглевим баронам заведення справдішного терору супроти страйкуючих майнерів. Вони наводять приклади грубої брутальності, стрільниці до шкільної дівчорі й інші насильства.

Звіт гострими словами осуджує поліцію вуглевих та залізничних компаній. Він каже, що сенатори на власні очі бачили рани людей, побитих поліцьями й платиними наганьями вуглевих компаній.

В суботу прийшла перед комітет жінка одного майнера і заявила, що вуглева компанія викинула її чоловіка з роботи за те, що вона заявила перед сенатським комітетом, що платня її чоловіка не вистачає родині на прожиток і що їх діти ходять в зимі без обуви.

Вільно, 23. лютого. — Нині почався процес проти членів зліквідованої "Білоруської Громади". Обвинувачених є 56 осіб, між ними 5 бувших послів. На сально впроваджено обвинувачених групами по 16 осіб. Розправа потриває 2 і пів місяця. Боронять: ген. Бабянський, адв. Смяровський, Гонігів, Дурач, Етінгер (з Варшави) і 8 адвокатів із Вільні з Петрушевичем на чолі. До розправи покликано 660 свідків. Заприсяження свідків займе три дні, потім відчитуватимуть акт обвинувачення, що об'їмає 98 сторін. Між журна-

ПОСОЛ ПРЕДЛОЖИВ ШИРОКИЙ ПЛАН ІМІГРАЦІЇ ДО КАНАДИ.

ОТТАВА, 10-го березня. — Консервативний посол з північного Ванкуверу, генерал МекРей, вигодосив у парламенті промову, в якій предложив такий план імїграції до Канади:

1) В порозумінні з британським урядом заселити Піс Ривер. 2) Збудувати залізницю з Піс Ривер до Тихого океану. 3) Давати гомтеди в околицях, де є корчі, без плачення податку через п'ять років. 4) Вичистити і з'орати 80 акрів кожному новому імїгрантові та поставити йому хату і стаїно коштом \$1,500. 5) Цих \$1,500 імїгрант мав би сплачувати щойно на шестім році, а платити мав би через 30 років. 6) Провінціональні уряди мали б зменшити податок від порожніх капіталістичних земель, щоб уможливити компаніям продавати ті землі на сплату врожаєм, і через 5 літ мали б звільнити таких фермерів від податку, але щоб вони забезпечили урядові половину засіву законом. 7) Щоб засновувати клуби, які помагали б імїгрантам на новім господарстві. 8) Щоб до вербовання імїгрантів уживати не зграї агентів, а досвідчених фермерів. 9) Щоб координувати діяльність провінцій і домінів в Англії ради збільшення британської імїграції. 10) Щоб збільшити жіночу імїграцію, бо тепер є більше чоловіків в Канаді, як жінок. 11) Щоб випускати лише фермерів і домову прислугу. 12) Щоб не випускати небажані раси.

Посол МекРей пропонує, щоб уряд видав на переведення цього плану \$300,000,000.

ніям продавати ті землі на сплату врожаєм, і через 5 літ мали б звільнити таких фермерів від податку, але щоб вони забезпечили урядові половину засіву законом. 7) Щоб засновувати клуби, які помагали б імїгрантам на новім господарстві. 8) Щоб до вербовання імїгрантів уживати не зграї агентів, а досвідчених фермерів. 9) Щоб координувати діяльність провінцій і домінів в Англії ради збільшення британської імїграції. 10) Щоб збільшити жіночу імїграцію, бо тепер є більше чоловіків в Канаді, як жінок. 11) Щоб випускати лише фермерів і домову прислугу. 12) Щоб не випускати небажані раси.

Посол МекРей пропонує, щоб уряд видав на переведення цього плану \$300,000,000.

РІЖНІ ВІСТІ

СУТИЧКИ МІЖ ВІЙСЬКОМ А ПОВСТАНЦЯМИ.

МІСТО МЕКСИКО, 15. березня. — Депеша з Гвадалахари каже, що в б'юмі військом а повстанцями у Льюс Альтосі загинуло 5 жовнів і 34 повстанців. В иншій малій сутичці убито 5 повстанців.

В МЕКСИКУ СТРАЧЕНО 6 КАТОЛІКІВ.

МІСТО МЕКСИКО, 14. березня. — Пресові депеші доносять, що в місті Сан Льюїс Потосі страчено вчора вечером шістьох визначних католиків, між ними одного попа. Всіх їх обвинувачувано в змові проти уряду і признано винними.

ЗВІЛЬНЕНО ПРОВІДНИКІВ СЕЛЬ-РОБА.

Дня 23. лютого випущено з львівської тюрми арештованих перед 20-ти днями лівих політичних діячів, а саме Вальницького (редактора "Сель-Робу"), Химчина (голова Сель-Роб-Лівиці), Крайківського (редактора "Нашого Слова"), Хабу (редактора "Світла") і Фіялковського, арештованих за мниму участь у мнимім зїзді К.П.З.У. в Данцігу. На Волині випущено на волю арештованих під тим самим замітом 6. послів Чучмая, Козичького і Братуна.

ВІЙСЬКО РОЗБИЛО БАНДУ ПОВСТАНЦІВ.

МІСТО МЕКСИКО, 13. березня. — Депеша з Гвадалахари до газети "Універсаль" доносить сьогодні, що підчас атаки повстанців на Сан Хуан Де Льюс Льюс військо розбило повстанчу банду з 500 людей і 25 повстанців убило. По стороні війська було 12 убитих.

РОЗПОЧАВСЯ ПРОЦЕС ПРОТИ ЧЛЕНІВ БІЛОРУСЬКОЇ ГРОМАДИ.

ВІЛЬНО, 23. лютого. — Нині почався процес проти членів зліквідованої "Білоруської Громади". Обвинувачених є 56 осіб, між ними 5 бувших послів. На сально впроваджено обвинувачених групами по 16 осіб. Розправа потриває 2 і пів місяця. Боронять: ген. Бабянський, адв. Смяровський, Гонігів, Дурач, Етінгер (з Варшави) і 8 адвокатів із Вільні з Петрушевичем на чолі. До розправи покликано 660 свідків. Заприсяження свідків займе три дні, потім відчитуватимуть акт обвинувачення, що об'їмає 98 сторін. Між журна-

лістами є представник московських "Звєстий".

ВІЛЬНО, 27. лютого. — Нині, в четвертій, дні розправи членів "Білоруської Громади", всі обвинувачені на питання голови суду відповіли, що не почувуються до вини. На зазив голови, щоби говорили по польськи, обвинувачений Тарашкевич відповів, що з принципальних причин говорити мусть лише по білоруськи. Дарсі заявив Тарашкевич, що ошновники "Громади" не мали на думці основувати нелегальну організацію і що "Громада" дідала в рамках конституції.

ПОВІНЬ НА РАДЯНСЬКІЙ УКРАЇНІ.

З дершими розтопами впаля на південно-східню частину Радянської України живлюва катастрофа повини. В Мелітопольській, Запорізькій, Маріупольській та Луганській округах вода залила села. Від 11. лютого почалася на Мелітопольщині велика повнь, наслідком якої низини перетворилися на озера, балки на ріки. Вода залила 85 сіл. Річки Горець та Кальміус у Маріупольщині виступили з берегів. В Оріхівській районі, на Запоріжжі, вода залила село Покровськ та підмила Гуляйпільський міст. Рятункову акцію проводить війська та місцева міліція. Втрати дуже великі.

ся на озера, балки на ріки. Вода залила 85 сіл. Річки Горець та Кальміус у Маріупольщині виступили з берегів. В Оріхівській районі, на Запоріжжі, вода залила село Покровськ та підмила Гуляйпільський міст. Рятункову акцію проводить війська та місцева міліція. Втрати дуже великі.

РАДЯНСЬКА КОРПОРАЦІЯ ВІДКРИЄ ФІЛІО.

САНТІАГО, Чіле, 12. березня. — Тут ходять слухи, що радянська торговельна корпорація в Буенос Айрес відкриє свою філію в Антофогаста, в Чіле. Радянський Союз вже закупив велику кількість салітри.

ВІЙСЬКО РОЗБИЛО БАНДУ ПОВСТАНЦІВ.

МІСТО МЕКСИКО, 13. березня. — Депеша з Гвадалахари до газети "Універсаль" доносить сьогодні, що підчас атаки повстанців на Сан Хуан Де Льюс Льюс військо розбило повстанчу банду з 500 людей і 25 повстанців убило. По стороні війська було 12 убитих.

ВЕЛИКА БРИТАНІЯ ПОПУСКАЄ КИТАЙСЬКИМ ГЕНЕРАЛАМ.

ЛОНДОН, 15-го березня. — Тут довіданося, що Велика Британія й інші держави готові злагодити свої домагання, предложені нанкінському урядові 1927 року після відомого бомбардування Нанкіну британськими й американськими воєнними кораблями.

Великі держави вважають, що положення цілком змінилось з огляду на факт, що виступи проти чужинців у Нанкіні були зроблені завдяки більшовицькому елементові, який тепер усунений від контролю кітійських справ (серед правих кумінтанців з Чан Кай-Ші на чолі).

Зміна поглядів наступила після конференцій, які відбув британський представник сер Майлс Лемпсон з Лі Чай-Сунном у Кантоні і нанкінським міністром закордонних справ у Шангаю.

У ЛЬВОВІ АРЕШТОВАНО 20 КОМУНІСТІВ.

ЛЬВІВ, 27. лютого. — Місцеві комуністи влаштували вчора передвиборче віче в кінотеатрі "Люна" при Жовківській вулиці. Коли другий з черги промови виступив у своїй промові проти уряду, поліційний комісар розвазав віче. Поліція арештувала з присутних 20 осіб.